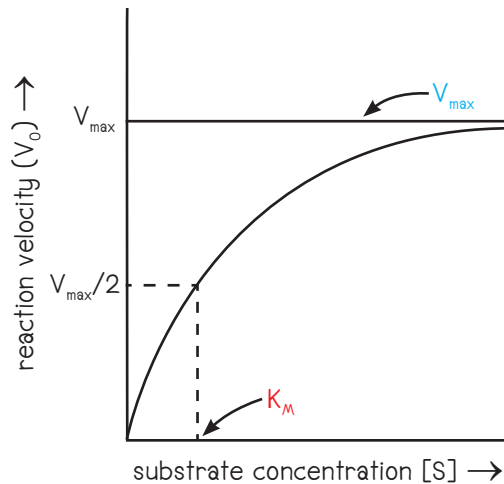

C6

จลนศาสตร์ของเอนไซม์ (enzyme kinetics)

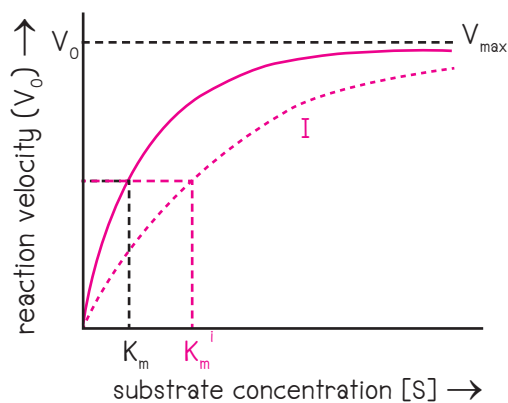

- ในภาวะปกติของร่างกายของสิ่งมีชีวิต ความเข้มข้นของสารตั้งต้นจะมีค่ามากกว่าความเข้มข้นของเอนไซม์มาก ($[S] \gg [E]$)
  - อัตราการเกิดขึ้นของปฏิกิริยาจะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเพียงไม่กี่นาที
  - เมื่อเวลาเพิ่มขึ้น อัตราการเกิดปฏิกิริยา (reaction velocity (V_0)) จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่เพิ่มขึ้นในอัตราเร็วที่ต่ำลงเรื่อยๆ
  - maximum velocity (V_{max}) = V_0 มีค่าสูงสุดและค่าคงที่เป็นจุดที่แสดงว่า เอนไซม์จับกับสารตั้งต้นหมดแล้ว โดยค่า V_0 จะแปรผันตาม $[E]$
  - ค่าคงที่ของเอนไซม์ (K_m / Michaelis constant)
    - เป็นค่าความเข้มข้นของสารตั้งต้นที่ทำให้ $V_0 = V_{max}/2$
    - เป็นค่าความเข้มข้นของสารตั้งต้นที่ทำให้สารประกอบเชิงซ้อนระหว่างเอนไซม์กับสารตั้งต้นเริ่มเปลี่ยนเป็นผลิตภัณฑ์ได้
    - เป็นค่าที่บ่งบอกความสามารถในการจับกับสารตั้งต้นของเอนไซม์นั้นๆ (affinity of enzyme)
- ยิ่งต่ำยิ่งจับกันได้ดี

L จลนศาสตร์ที่เปลี่ยนแปลงเนื่องจาก inhibitor

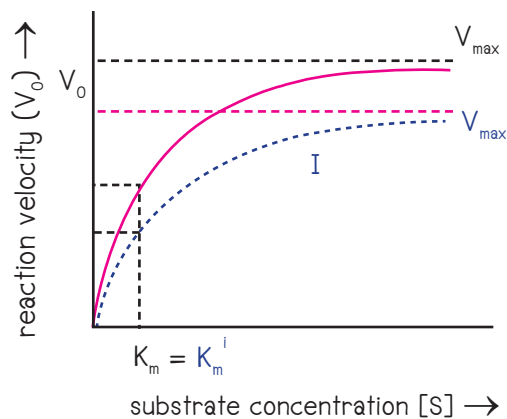
— ตัวยับยั้งแบบแข่งขัน (competitive inhibitor)

- มีสารคล้ายสารตั้งต้นมาแย่งจับกับเอนไซม์ = ลดความสามารถในการจับกับสารตั้งต้นของเอนไซม์
- V_{max} คงที่
- K_m เพิ่มขึ้น
- P เกิดช้ากว่าปกติ

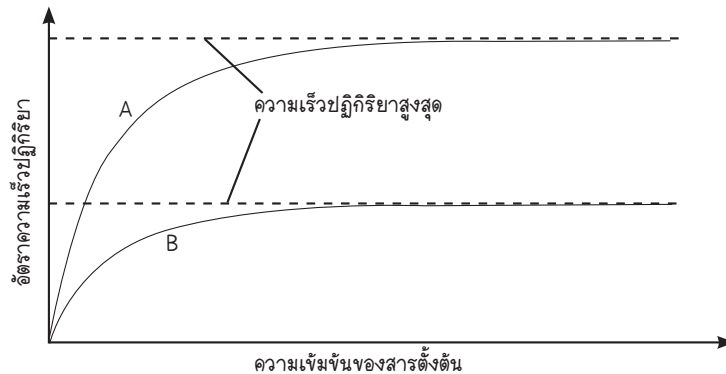

— ตัวยับยั้งแบบไม่แข่งขัน (non-competitive inhibitor)

- มีสารไปจับเอนไซม์ ทำให้ active site ของเอนไซม์เสียไป = ลดปริมาณ/ ความเข้มข้นของเอนไซม์
- V_{max} ลดลง
- K_m คงที่

46. จากการสกัดเอนไซม์จากพืช 2 ชนิด (A และ B) นำมาทดสอบกับ substrate ที่ความเข้มข้นต่างๆ และหาอัตราความเร็วของปฏิกิริยาได้ผลดังภาพ ข้อสรุปใดเป็นไปได้ (วิชาสามัญ 58)

1. Enzyme จาก B เจือจางกว่า Enzyme A
  2. Enzyme จาก B อาจมี competitive inhibitor เจือปนอยู่
  3. Enzyme จาก B อาจมี non-competitive inhibitor เจือปนอยู่
  4. Enzyme จาก B บางส่วนเสียสภาพไปขณะสกัด
  5. Enzyme จาก B บริเวณเร่งมีรูปร่างต่างจาก Enzyme A
43. ยาปฏิชีวนะเพนิซิลลิน (penicillin) ทำหน้าที่ใด (มช. 58)
1. activator กระตุ้นการทำงานของเอนไซม์ caspase ย่อยทำลายเชื้อแบคทีเรีย
  2. antibody ตรวจจับเชื้อแบคทีเรียว่าเป็นสิ่งแปลกปลอม จากนั้นส่งไปย่อยใน lysosome
  3. inhibitor จับกับ active site ของเอนไซม์แบคทีเรีย ทำให้แบคทีเรียสร้างผนังเซลล์ไม่ได้
  4. signal เป็นสัญญาณเตือน ให้เยื่อหุ้มเซลล์สร้างกลไกป้องกันไม่ให้เชื้อแบคทีเรียเข้ามาในเซลล์